

Komentari Hrvatskog Telekoma d.d.**u okviru javnih konzultacija****Politika Interneta i upravljanje Internetom;****Uloga Europe u oblikovanju budućnosti upravljanja Internetom****-ožujak 2014.g.-**

Hrvatski Telekom d.d. (dalje u tekstu: HT) ovim putem pozdravlja otvaranje javnih konzultacija s ciljem razmatranja Komunikacije Europske komisije „Politika Interneta i upravljanje Internetom; Uloga Europe u oblikovanju budućnosti upravljanja Internetom“ te dostavlja Hrvatskoj agenciji za poštu i električne komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) svoje komentare kao sveobuhvatan odgovor na postavljena pitanja HAKOM-a. HT razumije i potiče nastojanja Europske komisije da se definiraju konkretni koraci oblikovanja budućnosti upravljanja Internetom.

S obzirom na globalnu prirodu Interneta i njegovu rastuću političku, socijalnu i ekonomsku važnost, HT je mišljenja kako je važno uspostaviti održiv model globalnog upravljanja Internetom koji će biti u mogućnosti odgovoriti i današnjim i budućim izazovima.

Prije svega, HT podržava jedinstveni globalni pristup upravljanja Internetom utemeljen na načelima Europske komisije sažetim u akronimu COMPACT: Internet kao prostor civilnih odgovornosti („Civic responsibilities“), jedan ne fragmentirani izvor („One resource“) kojim upravlja više interesnih skupina („Multi stakeholder“), kako bi se promicali („Promote democracy“) demokracija i ljudska prava, utemeljen na ispravnom načinu tehnološke izvedbe („Architecture“) koja produbljuje povjerenje („Confidence“) i omogućava transparentno („Transparent“) upravljanje temeljnom internetskom infrastrukturom i uslugama koje se povrh nje odvijaju. Pri tome, HT je mišljenja kako su sigurnost, zaštita podataka, privatnost i vladavina prava u „on-line“ svijetu ključni kako bi osigurali održivost cijelog ekosistema. Stoga je HT stava kako bi ista svakako trebala uključivati i načela sigurnosti, zaštite podataka, privatnosti i vladavine prava. Na taj način napravio bi se važan iskorak prema povećanju povjerenja u digitalni svijet.

S tim u vezi, HT je mišljenja kako bi osnovna načela upravljanja Internetom prije svega bi trebala sadržavati:

- očuvanje visoke razine vrijednosti Interneta u svrhu demokratizacije društva u pružanju zaštite temeljnih prava u „on-line“ svijetu
- osiguranje slobode globalne komunikacije i slobode globalnog pristupa informacijama
- učvršćivanje načela čuvanja tajnosti komunikacije na Internetu
- osnivanje visoke i efektivne razine zaštite osobnih podataka
- smanjivanje nepotrebne centralizacije i uvođenje načela supsidijarnosti, favorizirajući primjer “Interneta na kratke distance“ s ciljem unaprijeđenja zaštite privatnosti, sprečavanja ilegalnog sakupljanja podataka i vraćanja povjerenja u digitalni svijet
- osiguranje visoke razine zaštite protiv „cyber“ napada ili „cyber“ kriminala
- osiguranje održivosti kontinuiranih ulaganja i inovacija u infrastrukturu
- osiguranje prava pružateljima usluge pristupa Internetu da slobodno upravljaju uslugom, prije svega da slobodno upravljaju Internet prometom i da imaju slobodu prioritizirati Internet promet u svrhu optimizacije mrežnih resursa. Pri tome, bilo kakva mjera upravljanja prometom ili „net-neutrality“ mjera treba balansirati između, sjedne strane, slobode krajnjeg korisnika da pristupi sadržaju, uslugama i aplikacijama i, s druge strane, mogućnosti poticaja operatora da razvija nove usluge sa uključenim QoS.

Nadalje, važno je napomenuti kako Internet kao takav ne bi postojao bez konstantnih napora i nastojanja operatora u cijelom svijetu da grade i moderniziraju infrastrukturu. Bez njihovih nastojanja da grade i razvijaju kako fiksnu tako i mobilnu mrežu, mogućnost spajanja na Internet bi bila na vrlo niskim razinama. Unatoč tome, uloga operatora u razvoju Interneta se često nepravedno zanemaruje i nedovoljno uvažava. Međutim, upravo sposobnost

operatora da služe široj javnosti na način da pružaju mogućnost pristupa Internetu, kao i mogućnost prijenosa podataka na Internetu je vrlo usko povezana s ekonomskom održivošću budućih poslovnih modela upravljanja Internetom. Sadašnje stanje internetskog gospodarstva sadrži značajne asimetrije između onih koji grade infrastrukturu i onih koji je ekonomski iskorištavaju bez adekvatnog i proporcionalnog financijskog doprinosa.

U slučaju globalnih pitanja poput politike Interneta i upravljanja Internetom, HT je podržava mјere s ciljem internacionalizacije ekosistema upravljanja Internetom. Globalizacija Interneta treba se reflektirati u odgovarajućim mehanizmima upravljanja i uspostavljanja odgovarajuće institucionalizacije koji bi trebali na transparentan i balansiran način predstavljati interes svih aktera koji koriste Internet kao jedan globalni izvor.

Što se tiče plana buduće evolucije politike i upravljanja Internetom, HT podržava model više interesnih skupina u odnosu na politiku i upravljanje Internetom, ali istovremeno smatra da još uvijek postoji prostor za napredak, posebice u smjeru jačanja transparentnosti, uključivosti, ravnoteže i odgovornosti svih interesnih skupina. Kako bi se ostvarili konkretni ciljevi, HT je mišljenja kako je potrebno ustanoviti osnovna pravila koja bi se temeljila na načelima međunarodnog javnog prava i međunarodnog trgovačkog prava.

Stoga, HT podražava nastojanja Europske komisije da sustav upravljanja Internetom bude zasnovan na ravnopravnom pristupu. Međutim, još uvijek postoji prostor za napredak. Na globalnom sastanku više interesnih skupina o budućnosti upravljanja Internetom, koji bi se trebao održati u travnju 2014.g. u Brazilu, trebalo bi odrediti konkretnе mјere koje se mogu poduzeti kako bi se, primjerice:

- globalizirala funkcija tijela IANA-a, dok je istovremeno potrebno zaštiti stabilnost i sigurnost usluga povezanih s upravljanjem vršnim domenama
- ustanovila jasnу vremensku dinamiku globalizacije ICANN-a

Također, budući da su dosadašnje rasprave dominantno obuhvaćale tehnička pitanja, globalizacija funkcija ICANN-a i IANA mora biti praćena uzimajući u obzir i sva ostala gore navedena načela upravljanja Internetom.